

giver møde for det offentlige, og retsmøderne er i almindelighed offentlige. Når statsadvokaten eller rettens undersøgelse er afsluttet, sender statsadvokaten en redegørelse for undersøgelsens forløb til nævnet, der tager stilling til, om sagen herefter kan anses for tilstrækkeligt oplyst. Finder nævnet ikke, at der er grundlag for at kræve yderligere undersøgelser iværksat, videresendes materialet til politimesteren (politidirektøren) med henblik på afgørelse af klagesagen.

3. Baggrunden for retsplejelovsreformen af 1973 var følgende:

I 1960'erne blev det i den offentlige debat kritiseret, at politiet selv foretog undersøgelser af klager over polititjenestemænd. Der blev på denne baggrund iværksat en række undersøgelser af mulighederne for en nyordning på området. Spørgsmålet blev således gjort til genstand for behandling i betænkning nr. 507/1968 fra justitsministeriets udvalg vedrørende undersøgelser mod personer ansat i politiets tjeneste (politiauditørudvalget), i strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 622/1971 om efterforskning i straffesager m. v. samt i en indstilling fra justitsministeriets strukturudvalg vedrørende politiet, optrykt i Folketingsstidende 1972-73, tillæg A, sp. 4825-4846.

Der var i *politiauditørudvalget* enighed om, at den dagældende ordning, hvorefter politiet selv foretog de nødvendige undersøgelser i klagesager, i det store og hele fungerede tilfredsstillende. Udvalget havde således i det omfangsrige materiale fra ud- og indland, der var indsamlet, hverken fundet tegn på, at ordningen objektivt var mindre betryggende end udenlandske ordninger, eller at den i konkrete sager havde været misbrugt eller i øvrigt ført til uheldige resultater. Der kunne ikke i udvalget opnås enighed om, hvorvidt der burde indføres en særlig klageordning, eller i bekræftende fald om, hvilken ordning der måtte foretrækkes. Af synspunkterne i udvalget kan nævnes, at et mindretal anbefalede nedsættelse af et centralt klageudvalg til undersøgelse af visse nærmere angivne klager over politifolk. Et andet mindretal ville fraråde oprettelsen af et sådant klageudvalg, men ville ikke modsætte sig indførelsen af en auditørordning. Endelig fandt det tredje mindretal ikke tilstrækkeligt grundlag for at foretage radikale ændringer af de daværende former for undersøgelser af klager mod politifolk. Udvalget foreslog herefter, at spørgsmålet om opretholdelse eller udvidelse af adgangen til foretagelse af indenretlige undersøgelser i anledning af klager overfor politifolk blev henskudt til behandling i en bredere

retsplejemæssig sammenhæng i strafferetsplejeudvalget.

Strafferetsplejeudvalget behandlede herefter det nævnte spørgsmål og afgav den 2. april 1970 en særudtalelse vedrørende de undersøgelser mod personale ansat i politiets tjeneste, der er medtaget i udvalgets betænkning om efterforskning i straffesager m. v. Udvalget fandt, at behovet for kontrol navnlig er til stede med hensyn til de funktioner, hvor politiet er beføjet til at anvende magt over for borgerne. Udvalget foreslog, at der indførtes et nyt kapitel i retsplejeloven, der handler om klager over myndighedsmisbrug fra politiets side i forbindelse med straffesager. Undersøgelsen af sådanne klager foreslog man henlagt til den underret, der behandler eller vil komme til at behandle straffesagen. Udvalget foreslog endvidere, at politiet og anklagemyndigheden fik adgang til at forlange et offentligt retsmøde afholdt for at få belyst omstændigheder i forbindelse med politiets virksomhed. Det var udvalgets opfattelse, at man ved de foreslåede regler ville kunne dække behovet for at etablere særlige kontrolordninger vedrørende politiet.

Efter modtagelsen af strafferetsplejeudvalgets betænkning anmodede justitsministeriet *strukturudvalget vedrørende politiet* om at overveje problemerne i forbindelse med en eventuel indførelse af en særlig undersøgelsesordning for klager over politiet. Strukturudvalget inddrog i sine overvejelser spørgsmålet om oprettelse af lokalnavn til udbygning af kontakten mellem politiet og befolkningen. Strukturudvalget var enig med politiauditørudvalget i, at den gældende ordning for behandling af klagesager i det store og hele måtte siges at have fungeret tilfredsstillende. For det tilfælde, at der alligevel agtedes gennemført en særlig klageordning for polititjenestemænd, havde udvalget overvejet de af politiauditørudvalget nævnte muligheder for undersøgelser af klager over politiet og det af strafferetsplejeudvalget stillede forslag. Efter strukturudvalgets opfattelse ville indførelse af en auditørordning specielt for politiet imidlertid indebære en ikke ubetydelig risiko for, at auditøren i offentlighedens øjne efterhånden vil blive identificeret med politiet, og derfor ikke vil blive betragtet som tilstrækkelig upartisk. Strukturudvalget fandt det indvidere ikke rimeligt at oprette et nyt statsorgan, hvis værdi næppe vil stå i forhold til omkostningerne ved dets etablering og drift. Strafferetsplejeudvalgets forslag blev i vidt omfang indarbejdet i strukturudvalgets forslag, der dog omfattede alle klager – og ikke blot klager i forbindelse med behandlingen af straffesager – over